

Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

***Korištenje simbola Sistema akreditiranja Bosne i
Hercegovine, pozivanje na akreditaciju i pozivanje
na status EA MLA/ILAC MRA potpisnika***

PD 07-03

Izdanje: 16

Datum: 2022-07-04

Kontrolirao:

Odobrio:

1 PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Ovaj dokument opisuje pravila kojih se moraju pridržavati akreditirana Tijela (TOU) i njihovi klijenti prilikom korištenja simbola Sistema akreditiranja Bosne i Hercegovine (SABiH), pozivanja na akreditaciju i status EA MLA/ILAC MRA potpisnika. Pravila se odnose na sva akreditirana TOU koja se nalaze u SABiH. Također, definira i pravila za korištenje logotipa BATA-e te pravila koja mora ispuniti BATA, kao državno akreditacijsko tijelo, vezano za pozivanje na status EA MLA/ILAC MRA potpisnika.

2 VEZA SA DRUGIM DOKUMENTIMA

- 2.1 BAS EN ISO/IEC 17011: Ocjenjivanje usklađenosti - Opći zahtjevi za akreditacijska tijela koja akreditiraju Tijela za ocjenjivanje usklađenost
- 2.2 PD 07-02: Ugovor o akreditiranju TOU i njegovom učešću u Sistemu akreditiranja Bosne i Hercegovine
- 2.3 PD 05-01: Sistem akreditiranja Bosne i Hercegovine
- 2.4 EA-1/06: Kriteriji za potpisivanje EA MLA
- 2.5 EA-2/02: Politika i procedure EA za potpisivanje Multilateralnog sporazuma
- 2.6 EA-3/01: Conditions for the use Accreditation symbols, text reference to accreditation and MLA signatory status
- 2.7 ILAC P8: Mutual Recognition Arrangement (Arrangement): Supplementary Requirements and Guidelines for the Use of Accreditation Symbols and for Claims of Accreditation Status by Accredited Laboratories
- 2.8 ILAC-R7:05/2015 Rules for the Use of the ILAC MRA Mark

3 DEFINICIJE, SKRAĆENICE

- 3.1 BATA - Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine
- 3.2 EA - European co-operation for Accreditation
- 3.3 ILAC - International Laboratory Accreditation Cooperation
- 3.4 DAT – Državno akreditacijsko tijelo
- 3.5 TOU - Tijelo za ocjenjivanje usklađenosti
- 3.6 EA MLA – Multilateralni sporazum o priznavanju akreditacije (EA MLA) potpisan između akreditacijskog tijela i EA
- 3.7 ILAC MRA - Sporazum o uzajamnom priznavanju akreditacije (ILAC MRA) potpisan između akreditacijskog tijela i ILAC-a

Logo tijela za akreditaciju - logo koji tijelo za akreditaciju koristi za identifikaciju

Simbol akreditacije - simbol koji akreditacijsko tijelo izdaje tijelima za ocjenjivanje usklađenosti za označavanje statusa akreditiranog tijela

Aktivnost ocjenjivanja usklađenosti - aktivnost koju provodi tijelo za ocjenjivanje usklađenosti (3.4) prilikom ocjenjivanja usklađenosti

Tijelo za ocjenjivanje usklađenosti - tijelo koje obavlja usluge ocjenjivanja usklađenosti i koje može biti predmet akreditacije

Područje akreditiranja - jedinstvena kombinacija područja ocjenjivanja usklađenosti i standarda u kojem su dati zahtjevi za tijela za ocjenjivanje usklađenosti (TOU) koja provode tu aktivnost, npr. ispitivanje i EN ISO/IEC 17025.

Pozivanje na akreditaciju - jedan primjer pozivanja na akreditirani status kod kojeg se akreditirano TOU putem teksta ili izjave poziva na svoju akreditaciju navodeći broj/kod akreditacije i državno akreditacijsko tijelo (DAT).

Pozivanje na status potpisnika Multilateralnog sporazuma (MLA) EA - tekst ili izjava koju DAT ili akreditirano TOU koriste da bi se pozvali na status DAT kao potpisnika EA MLA u određenom području.

Akreditirani izvještaj/certifikat - izvještaj ili certifikat koji sadrži rezultate obuhvaćene akreditiranim područjem TOU i na kojem se nalazi simbol akreditacije ili ekvivalentni vid pozivanja na akreditaciju. U cijelom tekstu treba navoditi izvještaj i/ili certifikat čak i ako se pominje samo izvještaj.

Kombinirani ILAC MRA znak - sastoji se od kombinacije ILAC MRA znaka i loga potpisnika ILAC MRA

Kombinirani ILAC MRA znak za akreditirana TOU - ILAC MRA znak u kombinaciji s akreditacijskim simbolom potpisnika ILAC MRA, koji je akreditirano TOU dobilo na korištenje

4 PRAVILA KOJA SE ODOSE NA AKREDITACIJSKO TIJELO (AT)

4.1 Korištenje logotipa akreditacijskog tijela

BATA logotip je zaštićen i registriran kao individualni žig pod brojem BAZ1015273 pri Institutu za intelektualno vlasništvo BiH. Logotip BATA-e može se koristiti samo na dokumentima koji nastaju unutar BATA-e i odobravaju se prema zvanično propisanim pravilima i procedurama BATA-e. BATA logotip koristi stalno zaposleno osoblje BATA-e u pisanoj komunikaciji (memorandumi, e-mailovi), na posjetnicama i promotivnim materijalima. Način svake upotrebe mora biti unaprijed određen i odobren. Osoblje koje nije stalno zaposleno u BATA-i (ocjenitelji, članovi Savjetodavnog vijeća, tehničkih komiteta, itd.) ne koriste BATA logotip, osim u dokumentima koje za njih pripremi BATA (npr. izvještaji o ocjenjivanju i dr.). BATA može, na opravdani zahtjev i u posebne svrhe, pisanim putem odobriti korištenje BATA logotipa. Zahtjev za dozvolu korištenja logotipa mora biti podnesen u pisanom obliku i sadržavati kratak opis svrhe korištenja te prikaz istog.

BATA logo se koristi u veličini koja je čitljiva na svim tipovima dokumenata. Izmjena veličine je dozvoljena kada se svi elementi proporcionalno mijenjaju. Printanje loga radi se na papiru koji omogućava jasno vizualno raspoznavanje.

4.2 Pravila za AT vezano za pozivanje na status potpisnika EA MLA

BATA se, preko izjave „EA MLA potpisnik“ u kombinaciji sa logotipom, na certifikatima o akreditaciji izdatim akreditiranim TOU poziva na svoj status EA MLA potpisnika u područjima ispitivanja (EN ISO/IEC 17025 i EN ISO 15189), kalibracije (EN ISO/IEC 17025), inspekcije (EN ISO/IEC 17020) i certifikacije proizvoda (EN ISO/IEC 17065). U slučaju da je samo dio djelatnosti navedenih na certifikatu o akreditaciji obuhvaćen ovim sporazumom, isto se, na prikladan način, jasno naglašava.

Memorandumi BATA-e sadržavaju istu izjavu, u kombinaciji sa logotipom, a „footnote“ sadržava jasnu napomenu „BATA je EA MLA potpisnik za aktivnosti: ispitivanje (EN ISO/IEC 17025 i EN ISO 15189), kalibracija (EN ISO/IEC 17025), inspekcija (EN ISO/IEC 17020) i certifikacija proizvoda (EN ISO/IEC 17065)“.

Također, u promotivnom materijalu, publikacijama i slično, ukoliko se isti barem u dijelu pozivaju na područja u kojem je BATA EA MLA potpisnik, koristi se spomenuta izjava, uvijek u kombinaciji sa logotipom BATA-e, a kao napomena, na nekom vidljivom mjestu, naglašava se djelatnost u kojoj je sporazum potpisan (kao kod memoranduma).

Politika kvalitete BATA-e promovira EA MLA i prihvaćanje na tržištu izvještaja/certifikata koje izdaju TOU za aktivnosti ocjene usklađenosti koje su obuhvaćene ovim sporazumom.

4.3 Pozivanje na status BATA-e kao ILAC MRA potpisnika

Kao potpisnica ILAC MRA sporazuma za sljedeće akreditacijske sheme: ispitni laboratoriji (uključujući medicinske laboratorije), kalibracijski laboratoriji i inspekcijska tijela, BATA ima pravo koristiti kombinirani ILAC MRA znak u skladu s dokumentom ILAC-R7:05/2015. Naime, potpisivanjem ILAC R7-F1, Sporazuma o korištenju znaka ILAC MRA, BATA je prihvatila uvjete korištenja definirane u ILAC R7. Prikaz kombiniranog ILAC MRA znaka dat je u Dodatku C.

Ukoliko je TOU zainteresirano za korištenje kombiniranog ILAC MRA znaka, mora uputiti pisani zahtjev BATA-i (OB 07-83 Korištenje kombiniranog ILAC MRA znaka – zahtjev i izjava TOU) te dostaviti dokumente sa primjerima kako planira koristiti ovaj znak. Ukoliko je dostavljena dokumentacija prihvatljiva i uredno potpisana izjava kojom se TOU obvezuje poštivati pravila navedena u ILAC R7:05/2015 i ovom dokumentu, BATA će odobriti korištenje kombiniranog ILAC MRA znaka. BATA će akreditiranom laboratoriju/inspekcijskom tijelu, po odobrenju zahtjeva, dostaviti kombinirani ILAC MRA znak u obliku u kojem će ga moći koristiti. Svi ovi dokumenti čuvaju se u fajlu TOU i predmet su redovite provjere kod ocjenjivanja. U Dodatku D dat je prikaz kombiniranog ILAC MRA znaka za akreditirana tijela.

BATA je, slično kao i kod pravila iz tč. 8 vezano za izgled simbola akreditacije, propisala da se znak ILAC MRA može reproducirati samo u crno-bijeloj verziji, a vezano za dimenzije kombiniranog ILAC MRA znaka, potrebno je slijediti pravila koja se odnose na dimenzije simbola akreditacije i propisano u ILAC R7:05/2015.

5 PRAVILA KOJA SE ODOSE NA TOU

5.1 Pravila za korištenja simbola akreditacije, pozivanje na akreditaciju i/ili status EA MLA potpisnika

S odobravanjem akreditacije TOU stječe pravo pozivanja na akreditaciju i korištenje simbola akreditacije u skladu sa pravilima Sistema akreditiranja Bosne i Hercegovine. TOU mora koristiti simbol akreditacije na način koji klijenta ne može dovesti u zabunu, niti može na bilo koji način ugroziti reputaciju akreditacije i njeno priznavanje u okviru EA MLA. Iz dokumentacije TOU, klijentu mora biti potpuno jasno u kojem području je TOU odobrena akreditacija.

Kada traži određenu aktivnost koja je obuhvaćena akreditiranim područjem TOU, klijent implicitno očekuje da će dobiti akreditirani izvještaj/certifikat. Dakle, TOU je dužno da za aktivnosti ocjenjivanja usklađenosti koje su obuhvaćene njegovim akreditiranim područjem izda akreditirani izvještaj/certifikat, ukoliko nije drugačije dogovoreno između TOU i klijenta u pravnom dokumentu ili drugom vidu dogovora u pisanoj formi. U tim slučajevima, TOU je dužno klijenta obavijestiti da ti izvještaji/certifikati nisu akreditirani te da stoga nisu obuhvaćeni EA MLA sporazumom koji je BATA potpisala s EA.

Međutim, ovaj posljednji slučaj se ne može primjenjivati kada se izvještaji/certifikati koji sadrže rezultate obuhvaćene akreditiranim područjem izdaju u područjima u kojima je akreditacija obvezna, bilo po zakonu ili u skladu s ugovornim uvjetima (npr. u okviru neke sheme akreditiranja), ili kada se ti rezultati prikazuju ili dostavljaju trećim stranama (javnosti ili državnim organima). Korištenje simbola akreditacije ili pozivanje na akreditaciju je obvezno u tim slučajevima, osim ako za to ne postoji neka zakonska ili regulatorna prepreka.

U slučaju certifikacije sistema upravljanja, certifikacijska tijela (CT) su dužna izdati akreditirane certifikate ako se oni odnose na područja za koja su akreditirani u skladu s Odlukom IAF-a 2016-17.

U slučaju certifikacije proizvoda, CT su dužna izdati akreditirane certifikate ako se oni odnose na područja za koja su akreditirani u skladu s Odlukom IAF-a 2018-13.

U slučaju certifikacije osoba, CT su dužna izdati akreditirane certifikate ako se oni odnose na područja za koja su akreditirani u skladu sa Odlukom IAF-a 2017-19.

Izvještaji/certifikati izdati od akreditiranog TOU, ali bez korištenja simbola akreditacije ili pozivanja na akreditaciju, ne garantiraju pretpostavku o usklađenosti rada TOU sa relevantnim standardom niti odredbama predviđenim EA MLA sporazumom koji je BATA potpisala s EA.

Akreditirano TOU koje posjeduje akreditaciju za samo dio svojih djelatnosti može koristiti simbol akreditacije ili se pozivati na akreditaciju, ali pod uvjetom da jasno naglasi što spada u akreditirano područje. U okvirima pravila propisanih ovim dokumentom, od TOU se očekuje korištenje simbola akreditacije na način koji klijenta ne može dovesti u zabunu niti dovesti u pitanje reputaciju akreditacije ili priznavanje u okvirima EA MLA. Ovo se naročito odnosi na jasno naznačavanje područja i nositelja akreditacije. TOU mora prijaviti svako nepravilno korištenje ili zloupotrebu simbola ili logotipa akreditacije sa kojim se susretnu u svom radu.

Simbol akreditacije ne smije se koristiti samostalno, nego uvijek u kombinaciji sa znakom akreditiranog TOU. Također, ne smije se koristiti na način koji eventualno može ukazivati da je proizvod, proces, usluga, sustav upravljanja ili osoba odobrena od strane BATA.

Simbol akreditacije (vidjeti Dodatak A ovog dokumenta) bi trebalo postaviti u „header“ ili „footer“ dokumenta na kojem se prikazuje. Boja i dimenzije simbola usklađene su sa propisanim u tč. 8 ovog dokumenta.

TOU akreditirana u području u kojem je BATA EA MLA potpisnik (ispitivanje (EN ISO/IEC 17025 i ISO 15189), kalibracija (EN ISO/IEC 17025), inspekcija (EN ISO/IEC 17020), certifikacija proizvoda (ISO/IEC 17065)) mogu se, samo na izvještajima/certifikatima, pozivati na ovaj status BATA-e. Pozivanje na status BATA-e kao EA MLA potpisnika dozvoljeno je samo akreditacijskom tijelu i TOU akreditiranim u područjima u kojima je BATA potpisnik ovog sporazuma.

Ukoliko se akreditirano TOU poziva na status BATA-e kao EA MLA potpisnika u određenom području, propisano je, uz simbol akreditacije, staviti izjavu „EA MLA potpisnik“

Osim upotrebe akreditacijskog simbola, moguće je i pozivanje na akreditaciju korištenjem izjave od strane TOU: „TOU akreditirano od strane BATA-e, registarski broj akreditacije ____, za djelatnost/standard“. Ukoliko se TOU želi pozvati i na EA MLA, ova izjava treba glasiti: „TOU je akreditirano od strane BATA-e, EA MLA potpisnika, pod registarskim brojem akreditacije ____, za djelatnost/standard ____“.

TOU koja posjeduju više akreditacija od BATA-e imaju mogućnost koristiti samo jedan simbol. Simbol sadržava oznake standarda prema kojem je TOU akreditirano, kao i sve registracijske brojeve akreditacija. Kombinirani simbol akreditacije, uz navođenje svih vrsta aktivnosti ocjene usklađenosti i brojeva akreditacije, može se koristiti samo u sredstvima komunikacije. Kombinirani simbol akreditacije se ne može koristiti na izvještajima/certifikatima o ocjenjivanju usklađenosti. Za korištenje ovog simbola TOU mora dobiti odobrenje od BATA-e.

Ukoliko akreditirano TOU djeluje na nekoliko lokacija od kojih najmanje jedna nije akreditirana, tada samo akreditirane lokacije mogu koristiti simbol akreditacije ili se pozivati na akreditaciju. Prilikom izdavanja zajedničkog dokumenta, u izjavi tiskanoj pored simbola akreditacije, TOU mora navesti: „Spisak akreditiranih lokacija i područja dostupan na www.bata.gov.ba ili na zahtjev“.

5.1.1 Suspenzija akreditacije

Ako BATA donese odluku o suspenziji akreditacije, TOU mora odmah prekinuti s izdavanjem izvještaja, certifikata ili naljepnica na kojima je prikazan simbol akreditacije te sa pozivanjem na akreditaciju i status BATA-e kao EA MLA potpisnika, kao i sa njihovim korištenjem u svim dokumentima koja se odnose na djelatnosti u okviru suspendirane akreditacije. U slučaju djelomične suspenzije, isto se odnosi na dio pod suspenzijom.

5.1.2 Prestanak važenja akreditacije

Nakon prestanka važenja ili opoziva akreditacije, TOU mora odmah prekinuti sa pozivanjem na akreditaciju i distribucijom svih dokumenata na kojima se nalazi simbol akreditacije ili drugi vid pozivanja na akreditaciju i/ili status BATA-e kao potpisnika EA MLA.

Bez nepotrebnog odlaganja, TOU mora obavijestiti svoje klijente o suspenziji, sužavanju ili otkazu akreditacije i posljedicama koje iz toga proizlaze te osigurati da korisnici njegovih usluga prestanu koristiti simbol ili se pozivati na njegovu akreditaciju.

5.1.3 Neakreditirane djelatnosti

Akreditacija se ne smije navoditi, podrazumijevati ili pretpostavljati za djelatnosti koje nisu akreditirane.

5.2 Dokumenti i sredstva komunikacije

5.2.1 Reklamni materijali i internet stranica

U promotivnim i reklamnim materijalima TOU mogu koristiti simbol akreditacije, pozivati se na akreditaciju ili status BATA-e kao EA MLA potpisnika samo ukoliko se isti, barem dijelom, odnose na akreditirane aktivnosti.

5.2.2 Memorandumi i ostali poslovni obrasci

Pozivanje na status BATA-e kao potpisnika EA MLA od strane akreditiranih TOU na njihovim memorandumima i poslovnim obrascima nije dozvoljeno.

Na komercijalnim dokumentima kao što su predračuni ili ponude koji se odnose na aktivnosti ocjene usklađenosti koje ne spadaju u akreditirano područje, TOU mora jasno i nedvosmisleno navesti koje aktivnosti spadaju u akreditirano područje, a koje ne.

Ako je simbol akreditacije odštampan na memorandumu i/ili drugim poslovnim obrascima, ovi dokumenti se ne smiju koristiti za poslovne prijedloge ili predračune ako nijedna od navedenih aktivnosti nije u akreditiranom području, kao ni za izvještaje o rezultatima ocjenjivanja usklađenosti ako rezultati nisu obuhvaćeni akreditiranim područjem.

5.2.3 Posjetnice

Osoblje TOU ne smije na svojim posjetnicama koristiti simbol akreditacije ili se pozivati na akreditaciju.

5.2.4 Ostale upotrebe

Ukoliko se TOU ukaže potreba za korištenjem simbola akreditacije ili pozivanjem na akreditaciju ili status potpisnika EA MLA u situacijama koje nisu opisane u ovom dokumentu, TOU mora, prije bilo koje nove upotrebe, tražiti odobrenje od BATA-e.

5.3 Izvještaji i certifikati

5.3.1 Opća pravila

Kod korištenja simbola akreditacije, pozivanja na akreditaciju i/ili status BATA-e kao potpisnika EA MLA, TOU mora izbjeći situacije kojima bi se, eventualno, ukazivalo, podrazumijevalo ili pretpostavljalo da BATA prihvaća odgovornost za točnost ispitivanja, kalibracije ili rezultata inspekcije ili odluka o certifikaciji koje su obuhvaćene akreditacijom.

Također, nije dozvoljeno korištenje kojim se ukazuje, podrazumijeva ili pretpostavlja da BATA odobrava kalibraciju mjerila, ispitivanje ili inspekciju pojedinog predmeta ili proizvoda, ili da se pretpostavlja da BATA odobrava proizvod.

Simbol akreditacije, pozivanje na akreditaciju i/ili status BATA-e kao potpisnika EA MLA se ne smije nalaziti u izvještajima/certifikatima koji sadrže samo neakreditirane rezultate, niti se u njima smije na bilo koji način pozivati na akreditirani status.

Da bi se simbol akreditacije, pozivanje na akreditaciju ili status BATA kao potpisnika EA MLA mogao koristiti, certifikati i izvještaji moraju sadržavati akreditirane rezultate. Akreditirani i neakreditirani rezultati moraju biti jasno naznačeni te ne smije postojati nikakva dilema o tome što je akreditirano, a što nije. TOU mora, napomenom pored simbola akreditacije, jasno naglasiti kojom oznakom su u izvještaju označeni **neakreditirani** rezultati.

Ukoliko je akreditirano TOU, također, certificirano od strane nekog tijela za certifikaciju, logotip tijela za certifikaciju ne smije biti korišten za izvještavanje akreditiranih usluga.

5.3.2 Posebna pravila

5.3.2.1 Mišljenja, tumačenja ili drugi materijali koji se odnose na istraživačke aktivnosti akreditirane laboratorije

Ukoliko laboratorija izdaje izvještaje/certifikate na kojima se nalazi simbol akreditacije ili pozivanje na akreditaciju ili status BATA-e kao potpisnika EA MLA, a koji sadrže mišljenja, tumačenja ili druge materijale koji se odnose na istraživačke aktivnosti, a ove izjave su izvan akreditiranog područja, laboratorija mora na takav izvještaj ili certifikat, blizu simbola akreditacije ili datog mišljenja, uključiti izjavu: „Mišljenja/tumačenja navedena u ovom izvještaju izvan su akreditiranog područja“.

5.3.2.2 Kalibracija/ispitivanje na terenu

Laboratorije koja posjeduje akreditaciju za kalibraciju/ispitivanje na terenu mogu koristiti simbol akreditacije ili pozivanje na akreditaciju ili status BATA-e kao potpisnika EA MLA na isti način kao i za kalibracije/ispitivanja koje obavljaju u stalnim prostorijama.

5.3.2.3 Korištenje naljepnica o kalibraciji

Naljepnice o kalibraciji na kojima se nalazi simbol akreditacije mogu se koristiti samo na opremi koja je kalibrirana i obuhvaćena akreditiranim područjem. Izgled ovih naljepnica definiran je u Dodatku B ovog dokumenta.

5.3.2.4 Korištenje naljepnica o inspekciji

Akreditirano inspeksijsko tijelo može na predmete inspekcije staviti inspeksijsku naljepnicu koja sadrži simbol akreditacije samo za metode/postupke inspekcije iz akreditiranog područja. Pored simbola akreditacije, inspeksijska naljepnica mora uključiti sljedeće informacije:

- a) naziv akreditiranog inspekcijskog tijela i broj njegove akreditacije;
- b) identifikacijsku oznaku predmeta inspekcije;
- c) datum inspekcije;
- d) poziv na broj izvještaja o inspekciji za predmetnu inspekciju.

Inspekcijska naljepnica koja sadrži znak akreditacije ne smije davati utisak da je BATA odobrila ili izvršila inspekciju.

Akreditirano inspekcijsko tijelo odgovorno je za odgovarajuću upotrebu naljepnica.

6 PRAVILA POZIVANJA NA AKREDITACIJU I KORISTENJE SIMBOLA AKREDITACIJE OD STRANE KORISNIKA USLUGA AKREDITIRANIH TOU

U nastavku su navedeni uvjeti pod kojima je korisnicima akreditiranih usluga dozvoljeno korištenje simbola akreditacije ili pozivanje na akreditaciju. Akreditirano TOU mora imati politike i procedure za korištenje svog logotipa u kombinaciji sa simbolom akreditacije ili pozivanjem na akreditaciju od strane njihovih klijenata.

6.1 Korisnici usluga akreditiranih TOU koja provode certificiranje sistema upravljanja

Korisnici ovih usluga mogu koristiti simbol akreditacije samo za djelatnost koja je certificirana od TOU za certificiranje i koja se nalazi u njegovom području akreditacije. Simbol akreditacije se smije koristiti samo u kombinaciji sa logom TOU za certifikaciju.

U slučaju certifikacije sistema upravljanja u području usluga, simbol akreditacije ne smije se koristiti na bilo kojem „proizvodu“ koji je u vezi s ovim uslugama.

6.2 Korisnici usluga akreditiranih Tijela za certificiranje proizvoda

Dozvoljeno je stavljanje simbola akreditacije na sam proizvod ili njegovo pakiranje, a isti se mora uvijek koristiti u kombinaciji sa logotipom tijela za certifikaciju.

6.3 Korisnici usluga akreditiranih laboratorija

Korisnici usluga akreditiranih laboratorija (npr. proizvođači mjernih instrumenata) mogu se pozivati na akreditirani status laboratorije u svom promotivnom materijalu sukladno politikama i procedurama propisanim od laboratorije.

Reproduciranje certifikata o kalibraciji ili izvještaja o ispitivanju u promotivne svrhe može se vršiti samo uz prethodno odobrenje laboratorija koji je izdao predmetne certifikate/izvještaje. Klijenti akreditiranih laboratorija ne mogu koristiti simbol akreditacije ili se pozivati na akreditaciju na svojim memorandumima, poslovnim obrascima, itd.

6.4 Korisnici usluga akreditiranih Tijela za certificiranje osoblja

Klijenti akreditiranih tijela za certifikaciju osoblja ne smiju koristiti simbol akreditacije. Međutim, certificirane osobe imaju mogućnost demonstrirati svoj certificirani status putem certifikata koje je izdalo akreditirano tijelo za certifikaciju.

7 ZLOUPOTREBA

Zloupotreba logotipa, simbola akreditacije ili naziva BATA-e, lažno ili pogrešno pozivanje na akreditaciju ili na status BATA-e kao potpisnika EA MLA ili ILAC MRA može voditi pokretanju procedure za suspenziju ili opoziv akreditacije (PR 07-04). Naime, ukoliko se TOU ne pridržava pravila iz ovog dokumenta, isto predstavlja neusklađenost što, u skladu sa PD 05-01, Sistem akreditiranja BiH i Ugovorom između TOU i BATA, može dovesti i do opoziva akreditacije i brisanja TOU iz registra akreditiranih TOU.

Ukoliko je akreditiranom TOU iz nekog od navedenih razloga suspendirana, sužena ili opozvana akreditacija, TOU mora obavijestiti svoje klijente o posljedicama ovih odluka.

Ukoliko iza neke od gore navedenih zloupotreba stoji TOU koje nije akreditirano ili bilo koja druga strana, BATA će poduzeti odgovarajuće pravne sankcije obzirom da joj je, kroz Zakon o akreditiranju, dato isključivo pravo za provođenje Sistema akreditiranja BiH te raspolaganje pravom korištenja simbola akreditacije.

8 IZGLED SIMBOLA SISTEMA AKREDITIRANJA BOSNE I HERCEGOVINE

Simbol se sastoji od logotipa BATA-e, broja odobrene akreditacije i odgovarajućeg standarda prema kojem je izvršeno akreditiranje, zaštićen je i predstavlja vlasništvo BATA-e.

Obzirom da je za ispitne i kalibracijske laboratorije isti standard po kojem se akreditiraju, iz oznake odobrene akreditacije može se vidjeti je li riječ o ispitnoj ili kalibracijskoj laboratoriji (LI - ispitna laboratorija, LK – kalibracijska laboratorija).

Primjer izgleda simbola Sistema akreditiranja Bosne i Hercegovine prikazan je u Dodatku A. Zajedno s akreditacijom, akreditiranom TOU se dostavlja i simbol akreditacije u elektronskoj formi. Boja simbola je crno-bijela, a dimenzija simbola ne smije biti manja od 15 mm (horizontalna dimenzija). Izmjena veličine je dozvoljena samo uz proporcionalno mijenjanje horizontalne i vertikalne dimenzije.

Simbol se može koristiti samo u prethodno opisanoj, originalnoj verziji, u „headeru“ ili „footeru“ dokumenta, a korištenja embosiranih, reljefnih ili otisnutih verzija ili drugih grafičkih ili digitalnih varijacija može se eventualno odobriti samo na pisani zahtjev akreditiranog TOU, uz detaljan opis zahtijevane upotrebe.

Dodatak A

Primjer izgleda simbola Sistema akreditiranja Bosne i Hercegovine

Dodatak B

Kalibracijske naljepnice

1 Opće

U području industrijskog mjeriteljstva kalibracijski laboratorij može upotrebljavati samo naljepnice koje je odobrila BATA.

2 Izgled naljepnica u području industrijskog mjeriteljstva

Na naljepnici moraju biti navedene sljedeće informacije:

- a) simbol Sistema akreditiranja Bosne i Hercegovine;
- b) naziv laboratorija ili broj njegove akreditacije;
- c) identifikacija mjerila;
- d) broj certifikata;
- e) datum zadnje kalibracije;
- f) datum naredne kalibracije.

Datum naredne kalibracije upisuje korisnik mjerila ili laboratorij za kalibraciju na zahtjev naručitelja kalibracije.

Ukoliko se garantira trajna kalibracija (npr. mjerila zapremine izrađena od stakla), na opremi se može dozvoliti urezivanje ili graviranje odobrenog izgleda naljepnice.

3 Kontrola i upotreba naljepnica u području industrijskog mjeriteljstva

Rukovoditelj laboratorija odgovoran je za čuvanje i upotrebu naljepnica.

Uz suglasnost naručitelja kalibracije, laboratorij koji je izvršio kalibraciju postavlja naljepnicu na kalibrirano mjerilo. Ukoliko iz praktičnih razloga nije moguće postaviti naljepnicu na mjerilo, naljepnica se može postaviti na kutiju (ambalažu). Naljepnica se treba postaviti u položaj u kojem će se lako uočiti pri upotrebi mjerila. Izgled, materijal i način postavljanja naljepnice moraju biti takvi da ne utječu na funkcije mjerila te da se naljepnica može zamijeniti novom kod ponovne kalibracije mjerila.

Dodatak C

Kombinirani ILAC MRA znak

Dodatak D

Kombinirani ILAC MRA znak za TOU

